

Motion till riksdagen

1988/89: Bo224

av Lars Werner m. fl. (vpk)

Bostadsbidragen

Inledning

Riksdagen beslöt år 1987 (BoU 1986/87: 10, s. 58 – 59) att bostadsbidragen skulle ha en klar bostadspolitisk inriktning och att det individuella bostadsstödet dvs. bostadsbidragen inte skulle ersättas av ett mera allmänt inriktat konsumtionsstöd. Målsättningen är att bostadsbidragen skall byggas ut så att de täcker kostnaderna för nybyggda bostäder och få en sådan omfattning att stöd kan lämnas till kostnaderna för eget rum för varje barn.

I årets budgetproposition föreslås (bil. 13, s. 49 – 52) att bostadsbidragen för första halvåret 1990 i princip lämnas med oförändrade belopp utan ny ansökan, dvs. den som vid utgången av år 1989 uppbär bostadsbidrag skall ha rätt att få bidrag även för de första sex månaderna 1990 med samma belopp som för december 1989. Motivet i propositionen för att föreslå oförändrade bidrag är den översyn av boendekostnaderna m. m. som nyligen påbörjats.

Oförändrade bostadsbidrag innebär emellertid en urholkning av bidragen vid en inkomstökning över reduktionsgränsen. Även om det kan finnas motiv för att något avvakta med förändringar inom bidragssystemet föreslås i denna motion förändringar så att bidragens värde inte urholkas under den tid som behövs innan resultatet av den pågående utredningen omsätts i praktiken. Regeringens avsikt är att de nya reglerna skall gälla fr. o. m. halvårsskiftet 1990. Vi accepterar denna uppläggning. Våra förslag till förändringar i bostadsbidragssystemet avser därför första halvåret 1990.

Vi vill emellertid redan nu stryka under vikten av att bostadsbidragen även i fortsättningen ges en ökande betydelse i bostadsfinansieringssystemet och att bidragen utformas i enlighet med riksdagensovannämnda beslut från år 1987.

Gällande ordning

Bostadsbidrag till barnfamiljer består dels av ett belopp som beror av antalet barn i hushållet, dels av ett belopp som beror av bostadskostnadens storlek. Bidragsbeloppet för barn är 3 180 kr per barn och år, dock högst 9 540 kr per hushåll och år. För familjer med fler än tre barn utgår ett flerbarnstillägg inom barnbidragssystemet. Det bostadskostnadsberoende bidragsbeloppet grundas på bostadskostnaden mellan en nedre och en övre gräns för bostadskostnaden. Inom detta intervall lämnas bidrag med 80 eller

60% av bostadskostnaden. Den nedre gränsen är för alla hushåll 1 000 kr/mån, den övre varierar med antalet barn.

Bostadskostnadsgränserna framgår av följande sammanställning:

Mot. 1988/89
Bo224

Bostadskostnadsgränser år 1989

Familjer med	Lägsta bidragsgrundande bostadskostnad (kr/mån.)	Bidrag med 80% upp till en bostadskostnad (kr/mån.)	Bidrag med 60% upp till en bostadskostnad (kr/mån.)
1 barn	1 000	2 400	2 600
2 barn	1 000	2 400	2 900
3 barn	1 000	2 600	3 200
4 barn	1 000	2 600	3 500
5 barn eller fler	1 000	3 125	3 800

Bostadsbidraget till barnfamiljer är inkomstprövat och reduceras med ett belopp som svarar mot 20% av den del av den bidragsgrundande inkomsten som överstiger 63 000 kr per år.

Bostadsbidrag till ensamboende och makar/samboende med s.k. umgängesrättsbarn lämnas enligt reglerna för bostadsbidrag till barnfamiljer, med undantag för det belopp som är beroende av antalet barn.

Bostadsbidrag till vissa hushåll utan barn lämnas till den som fyllt 18 år men inte är äldre än 28 år. Bidrag lämnas till dessa hushåll med 80% av den bostadskostnad som överstiger 700 kr per månad men inte 1 900 kr per månad för ensamboende och 2 400 kr per månad för makar/samboende. För hushåll där någon har studiemedel är den lägsta bidragsgrundande bostadskostnaden 1 200 kr per månad.

Även detta bidrag är inkomstprövat. Det reduceras med ett belopp som svarar mot en tredjedel av den del av den bidragsgrundande inkomsten som överstiger 27 000 kr per år för ensamboende och 38 000 kr per år för makar/samboende.

Kommunerna är fr. o. m. bidragsåret 1989 skyldiga att lämna bostadsbidrag. Kommunerna får statsbidrag med 50% av sina kostnader för bostadsbidrag inom nyss angivna gränser. Statsbidraget utbetalas kalenderårsvis i efterskott.

Förändringar i bostadsbidragssystemet

Hushåll med barn

Under en lång följd av år har från vpk:s sida uttalats kritik mot förändringar i bostadsbidragssystemet som innebär att det urholkas. Mot bakgrund av pågående utredningsarbete utgår våra förslag således från att bidragen minst skall hållas på oförändrad nivå. Med utgångspunkt i bostadsstyrelsens förslag i anslagsframställningen i augusti 1988 föreslår vi följande hyresgränser avseende **hushåll med barn** att gälla första halvåret 1990.

	Förslag till hyresgränser. kr/mån från den 1 januari 1990 80 % bidrag	60 % bidrag
1 barn	1 000–2 450	2 450–2 650
2 barn	1 000–2 450	2 450–2 950
3 barn	1 000–2 700	2 700–3 300
4 barn	1 000–2 700	2 700–3 600
5 barn eller fler	1 000–3 250	3 250–4 000

Också inkomstgränserna bör räknas upp så att bidragen inte urholkas. I enlighet med förslaget i bostadsstyrelsens anslagsframställning föreslår vi att inkomstgränsen för barnfamiljer för oreducerat bidrag höjs med 5 000 kr till 68 000 kr/år fr. o. m. den 1 januari 1990. Denna uppräknings kan beräknas innebära att bidragen kommer att ligga kvar på nuvarande nivå.

Hushåll utan barn

Även för hushåll utan barn bör inkomstgränserna och bostadskostnadsgränserna ändras såvitt avser första halvåret 1990. För ensamboende bör gränsen för oreducerat bidrag öka med 2 000 kr till 29 000 kr och för makar/samboende utan barn med 3 000 kr till 41 000 kr.

Den övre bostadskostnadsgränsen bör sättas till 2 000 kr per månad för ensamboende och till 2 500 kr per månad för makar/samboende. Detta innebär att vi på denna punkt upprepar våra förslag från år 1988.

Vi upprepar också vårt förslag att bostadsbidrag till hushåll utan barn skall kunna utgå till *alla* sådana hushåll som uppfyller de ovan föreslagna kriterierna för bidrag. Det är i högsta grad en rättvisefråga och en uppfattning som vpk tidigare hävdade.

Övriga frågor

Minsta bidragsbelopp som betalas ut i bostadsbidrag är f.n. 100 kr per månad. Tidigare gällde en minsta gräns om 50 kr per månad. Ändringen innebär att många hushåll kan gå miste om ett bostadsbidrag om knappt 1 200 kr per år. Detta är inte acceptabelt och nuvarande regler bör ändras till den ordning som tidigare gällde, dvs. en minsta gräns om 50 kr/mån återinföras.

Kostnaderna för staten för de nu framlagda förslagen kan, med utgångspunkt i bostadsstyrelsens beräkningar och med den noggrannhet som rimligen kan begäras, anges till ca 75 milj. kr för första halvåret 1990. Utgiftsökningen belastar inte budgetåret 1989/90.

Ändringar i lagen (1988: 786) om bostadsbidrag

Sedan den 1 september 1988 har bestämmelser om bostadsbidrag intagits i lag. Denna lag bör med anledning av vad ovan föreslagits ändras såvitt rör 7, 9, 14, 19, 21 och 24 §§. Ett förslag till ändringar i lagen i nu berört avseende biläggs denna motion. Lagen bör träda i kraft den 1 september 1989 och gälla första halvåret 1990. Regeringens förslag i budgetproposi-

tionen om lag med särskilda bestämmelser om bostadsbidrag för år 1990 bör avslås av riksdagen.

Mot. 1988/89
Bo224

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen med avslag på regeringens förslag till lag med särskilda bestämmelser om bostadsbidrag för år 1990 antar till denna motion som bilaga fogat förslag till lag om ändring i lagen (1988: 786) om bostadsbidrag.

Stockholm den 23 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Jan Strömdahl (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)

Paul Lestander (vpk)

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1988:786) om bostadsbidrag**

Härigenom föreskrivs att 7, 9, 14, 19, 21 och 24 §§ lagen (1988:786) om bostadsbidrag skall ha följande lydelse:

7 § Bostadsbidrag lämnas till den som

1. är kyrkobokförd inom kommunen och
2. där bor i en bostad som han äger eller innehar med hyres- eller bostadsrätt.

Närmare föreskrifter om vad som gäller när bostaden utgör en del av upplåtarens egen bostad, hyrs i andra hand eller är en gruppboende för flera hushåll, meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

9 § Bostadsbidrag lämnas med lägst det bidragsbelopp som kan beräknas enligt 19 och 20 §§, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger 68 000 kronor. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidragsbeloppet minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

14 § Bostadsbidrag lämnas med lägst det bidragsbelopp som kan beräknas enligt 21 §, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger 29 000 kronor för en ensamboende och 41 000 kronor för makar. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidragsbeloppet minskas med en tredjedel av den överskjutande inkomsten.

19 § Bostadsbidrag lämnas månadsvis

1. med 265 kronor för familjer med ett barn,
530 kronor för familjer med två barn,
795 kronor för familjer med tre barn,
660 kronor för familjer med fyra barn,
265 kronor för familjer med fem eller flera barn, samt
2. med 80 procent av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 000 kronor men inte

- 2 450 kronor för familjer med ett eller två barn,
2 700 kronor för familjer med tre eller fyra barn,
3 250 kronor för familjer med fem eller flera barn.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket 2, lämnas bostadsbidrag med 60 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till

- 2 650 kronor för familjer med ett barn,
2 950 kronor för familjer med två barn,
3 300 kronor för familjer med tre barn,
3 600 kronor för familjer med fyra barn,
4 000 kronor för familjer med fem eller flera barn.

Högre bostadskostnad än som anges i andra stycket får beaktas, om bidragssökanden eller någon medlem av dennes familj är handikappad och socialnämnden har tillstyrkt att bidrag lämnas för en högre kostnad.

Närmare föreskrifter om beräkningen av bostadskostnadens storlek meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

21 § Bostadsbidrag lämnas med 80 procent av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 700 kronor men inte 2 000 kronor för ensam-

boende och 2 500 kronor för makar. För hushåll där någon får studiemedel lämnas bostadsbidrag dock endast för den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 200 kronor.

Högre bostadskostnad än som anges i första stycket får beaktas, om bidragssökanden eller dennes make är handikappad och socialnämnden har tillstyrkt att bidrag lämnas för en högre kostnad.

Närmare föreskrifter om beräkningen av bostadskostnadens storlek meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

24 § Bostadsbidrag betalas ut månadsvis. Bidrag under 50 kronor i månaden betalas inte ut. Om bostadsbidraget inte har tagits ut före utgången av kalenderåret efter det då bidraget kunde tas ut, har rätten till det förfallit.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1989 och tillämpas första gången ifråga om bostadsbidrag för tiden 1 januari – 30 juni 1990.

Mot. 1988/89

Bo224

Bilaga